

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Kollárova 8, 917 02 Trnava v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-TT-OSZP2-2020/012101-002 zo dňa 29.01.2020 (ev. č. VÚVH – RD 385/2020 zo dňa 30.01.2020) obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“. Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia (vypracoval: Ing. Silver Mračna, júl 2019).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti/stavby „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“ je SAND plus s.r.o., J. Hollého 645, 908 41 Šaštín – Stráže. Navrhovaná činnosť sa nachádza na pozemku s parcellným číslom 13145/1 (register C-KN, oddelený GP č. 42/2019) v katastrálnom území Borský Svätý Jur o celkovej ploche 49952 m². Plán využívania ložiska štrkopieskov zvažuje s tăžbou štrkopieskov na uvedenom pozemku, na ploche 49648 m². Pozemok 13145/1 je oddelený geometrickým plánom č. 42/2019 od pôvodného pozemku 13145 a je evidovaný ako orná pôda, bude potrebné jej vyňatie. Po ukončení dobývania nevyhradeného nerastu štrkopieskov vznikne vodná plocha. V pláne využívania ložiska sa uvažuje s ročnou tăžbou nepresahujúcou 100 000 ton.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva navrhovaná činnosť „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“ musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštrukturých projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo ked'

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“ je situovaná v čiastkovom povodí Moravy. Dotýka sa dvoch útvarov podzemnej vody, a to útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy (tabuľka č.1). Útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

tabuľka č. I

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Morava	SK1000100P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy	830,110	dobrý	dobrý
Morava	SK2000200P	Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy	1484,726	dobrý	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Lokalita navrhovanej činnosti/dobývací priestor v lokalite Ošríd v k. ú. Borský Svätý Jur v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa nachádza v 1. stupni územnej ochrany a v chránenom vtáčom území Záhorské Pomoravie (SKCHVU016).

Záujmové územie navrhovanej činnosti nepatrí do územia európskeho významu, ani do chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, chráneného vodohospodárskeho územia, ani do ochranných pásiem vodných zdrojov.

Posúdenie navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“ sa vzťahuje na obdobie počas vykonávania ťažobnej činnosti, ako aj na obdobie po jej ukončení.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody SK1000100P a SK2000200P

Stručný popis navrhovanej činnosti

Použitá dobývacia metóda, spôsob rozpojovania hornín a spôsob vedenia dobývacích prác, ich členenie, časová a vecná nadväznosť

Dobývať sa bude v troch etapách. V prvej etape sa s odstupom 30 m pracoviska od iného pracoviska odstráni ornica – s mocnosťou 0,30 m.

Nasledujúce súvrstvie v podloží ornice je podorničie po úroveň 1,00 m p. p., pod touto úrovňou sa nachádza vrstva štrkopieskov, ktorá pokračuje do predpokladanej hĺbky 10,00 m p. p.

Vychádzajúc z viacerých údajov sa položila hranica skrývkových hornín do hĺbky 1,00 m p. p. V druhej etape sa odstránia skrývkové horniny do hĺbky 1,00 m p. p. Hladina podzemnej vody sa v týchto miestach nachádza v úrovni 1,5 m p. t.

Tretia etapa (ťažba z vody) sa vykoná z ochrannej vrstvy 0,5 m nad hladinou podzemnej vody do hĺbky 10,00 m p. p., resp. 8,50 m pod hladinou podzemnej vody a to v závislosti na aktuálnu výšku hladiny podzemnej vody.

Mechanizácia pre tieto etapy dobývania pozostáva z vhodného typu rýpadla s podkopovou lyžicou a nakladača. Doprava bude automobilmi.

Generálne svahy skrývky, lomu a parametre skrývkových a ťažobných rezov

Skrývkové a ťažobné rez majú svahový uhol 1:1. Skladky materiálov sa vybrali mimo lokality, výsyppky a odvaly sa neplánujú zriadiť.

Stavba po skončení dobývania má účelový charakter. Pre účel využitia ako jazera sa nemohlo uplatňovať „racionálne dobývanie“ keďže existujúce parametre boli volené v rozsahu, ktorý sa podriadoval bezpečnosti prevádzky a bezpečnosti pri práci.

Na ložisku nebudú vznikať žiadne trvalé výsyppky a odvaly. Terénna úprava nových úsekov brehovej čiary bude súčasťou celkovej rekultivácie terénu.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti „**Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur**“ nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy a SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy.

Útvary podzemnej vody SK1000100P a SK2000200P

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 830,110 km². Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho a chemického stavu v rámci 2. plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) tento vodný útvar bol klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Útvar podzemnej vody SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 1484,726 km². Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho a chemického stavu v rámci 2. plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) tento vodný útvar bol klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009,2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vód a hodnotenia zmien režimu podzemných vód (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vód je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vód (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vód) a dokumentovaných odberov podzemných vód v útvaru podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vód tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas explootácie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody (využiteľné množstvá vyčíslované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacia vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vód < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vód).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vód

pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vód a hodnotenia zmien režimu podzemných vód.

Postup hodnotenia (testovania) chemického stavu útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôsobený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vód a o potenciálnych difúznych a bodových zdrojoch znečistenia, koncepcnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter prieplustnosti, transmisivity, generálny smer prúdenia vody v útvaru podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody po realizácii navrhovanej činnosti

I. počas ťažobnej činnosti

Počas realizácie ťažby štrkopieskov v ložisku Ošríd v k. ú. Borský Svätý Jur podľa „*Plánu využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“, v rámci ktorej bude prebiehať ťažba štrkopieskov spod hladiny podzemnej vody, ktorá sa v týchto miestach nachádza v úrovni 1,5 m p. t., vzhľadom na navrhovanú technológiu ťažby, ktorá nevyžaduje čerpanie vód z priestoru ťažby (ťažiť sa bude spod hladiny vody), vplyv ťažby štrkopieskov na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy a útvaru podzemnej vody SK2000200 Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy sa nepredpokladá.

II. po ukončení ťažobnej činnosti

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“ (ťažba štrkopieskov), po ukončení ktorej zostane odkrytá hladina podzemnej vody/vodná plocha, sa jej vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody

kвartérnych náplavov Viedenskej panvy a SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy ako celku nepredpokladá.

Záver:

Na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti „*Plánu využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur*“ situovanej v čiastkovom povodí Moravy, možno predpokladať, že vplyv realizácie navrhovanej činnosti, z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy a SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy ako celku sa nepredpokladá.

Útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť „Plánu využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopiesku – lokalita OŠRÍD, k. ú. Borský Svätý Jur“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Simona Bullová

V Bratislave, dňa 25. júna 2020

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. am. gen. L. Svobodu 5
812 49 BRATISLAVA

